

Regeringen
Utbildningsdepartementet

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Tomas Egeltoft
08-563 088 28
tomas.egeltoft@hsv.se
BESLUT

2010-12-14
Reg.nr 641-933-10

Yttrande över Högskolan i Jönköpings ansökan om tillstånd att utfärda yrkeslärarexamen

Högskoleverket föreslår att ansökan från Högskolan i Jönköping om tillstånd att utfärda yrkeslärarexamen avslås.

Ansökan och ärendets hantering

Högskolan i Jönköping har ansökt hos regeringen om tillstånd att utfärda yrkeslärarexamen. Högskoleverket har anmodats att avge ett yttrande om ansökan. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: universitetslektor Anna-Lena Göransson, Karlstads universitet (ordförande); försteamanuensis Jan-Birger Johansen, Högskolan i Nesna samt lektor Vesa Parkkonen, Tavastlands yrkeslärarhögskola.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer den 12 oktober 2010 med representanter för lärosätet. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen, se bilaga 1.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. Medlemmarna i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömargruppens samlade bedömning är att Högskolan i Jönköping inte har förutsättningar att ge yrkeslärarutbildning med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Högskoleverkets ställningstagande

Högskoleverket föreslår att Högskolan i Jönköpings ansökan om tillstånd att utfärda yrkeslärarexamen avslås.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Tomas Egeltoft i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredarna Jana Hejzlar, Sara Monaco, Joakim Palestro och Karl Weigelt deltagit.

Lars Haikola

Tomas Egeltoft

Kopia till:
Högskolan i Jönköping
Medlemmarna i bedömagruppen

Bedömargruppens yttrande

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

Antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning. Det finns lärare med vetenskaplig och didaktisk kompetens. Det är oklart om lärarna har ämnesdidaktisk kompetens eller forskar inom ämnen med särskild relevans för yrkeslärarutbildningen och om de har kompetens att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan med de krav på innehåll som anges i examensordningen för yrkeslärarexamen. Lärreresursen består för övrigt av vetenskapligt meriterade lärare och lärare med professionserfarenhet i en välavvägd proportion. Större delen av de lärare som planeras ingå i yrkeslärarutbildningen har möjligheter till kompetensutveckling.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärreresurs inte är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Utbildningen ges i en forskande miljö och torde kunna ge förutsättningar för ett kritiskt och reflekterande förhållningssätt. Nationellt och internationellt samarbete bedrivs som berikar utbildningsmiljön. Encell, som är ett nationellt kompetenscentrum för livslångt lärande, har på uppdrag av regeringen ett övergripande nationellt ansvar för forskning och kunskapsspridning om vuxnas lärande genom partnerskap och nätverk. Encell bedriver egen forskning och forskarutbildning, men vi är osäkra på hur denna kommer utbildningen tillgodo. Miljön inbegriper en fungerande organisation som säkrar att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämnesområde.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Utbildningsplanen innehåller mål och förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en struktur för yrkeslärarutbildningen. Även kursplanerna innehåller mål och förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen. Enligt ansökan består yrkeslärarutbildningen av ”10 kurser med ett yrkesdidaktiskt perspektiv”, men ingenstans framkommer ett sådant perspektiv eller något annat som tydliggör att, eller hur, yrkeslärarutbildningen skiljer sig från övriga lärarutbildningar vid lärosätet.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument inte är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

Undervisningsformerna, vald kurslitteratur och examinationsformerna säkrar forskningsanknytning och viss progression. Litteraturförslagen bör kompletteras med avhandlingar med relevans för yrkeslärarutbildningen.

Examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs i samarbete med handledare vid de medverkande skolorna.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Det saknas klart dokumenterade krav i form av betygskriterier. Enligt ansökan säkerställs att samtliga mål i examensordningen behandlas och examineras i utbildningen genom användningen av en matris. Matrisen är allmänt hållen utan anknytning till yrkeslärarutbildning. Det är oklart hur den överensstämmer med kursplaner och övriga dokument. Underlaget visar inte att eller hur utbildningen kommer att ge studenterna goda förutsättningar att nå målen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen inte är tillfredsställande.

Samlad bedömning

På grund av bland annat att aspekten lärarresurs inte är tillfredsställande är vår samlade bedömning att Högskolan i Jönköping inte har förutsättningar att ge yrkeslärarutbildning med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar att ansökan avslås.

Bilaga I: kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstill- ståndsprovning för de nya lärarexamina

Utbildningens förutsättningar

Lärreresurs

- Antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning,
- lärarna har vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen,
- lärarresursen består både av vetenskapligt meriterade lärare samt lärare som besitter beprövad professionserfarenhet i en välavvägd proportion,
- lärarna har kompetens att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan med de krav på innehåll som anges i examensordningen för respektive lärarexamen (skolväsendets historia och organisation, värdegrund, läroplansteori och didaktik, vetenskapsteori och forskningsmetodik, utveckling, lärande och specialpedagogik, sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, uppföljning och analys av lärande, bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete)
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om och i praktiska och estetiska lärprocesser (förskolläraryrket- samt grundlärarexamen),
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om vuxnas lärande (ämnes- och yrkeslärarexamen),
- lärarna ges reella möjligheter till kompetensutveckling och egen forskning.

Utbildningsmiljö

- Utbildningen ges i en forskande miljö,
- utbildningen kommer att ge förutsättningar för ett kritiskt och kreativt/reflekterande förhållningssätt,
- miljön inbegriper en fungerande organisation som säkerställer att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne/ämnesområde,
- nationellt och internationellt samarbete bedrivs i syfte att berika utbildningsmiljön.

Infrastruktur

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Studenterna har god tillgång till litteratur/annat lärandematerial, informationstekniska resurser och annan nödvändig utrustning.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

- Utbildningsplanen för respektive examen innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en tydlig struktur för respektive program, inriktning samt ämne/ämnesområde,
- kursplanerna innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen.

Undervisning, kurslitteratur och examination

- Undervisningsformerna, vald kurslitteratur/annat lärandematerial och examinationsformerna säkrar forskningsanknytning och progression,
- examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs i samarbete med utbildade handledare vid de medverkande skolorna.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

- Krav finns klart dokumenterade, exempelvis i form av betygskriterier, och framgår av instruktioner för tentamina, examensarbeten och annan examination,
- lärosätet kan visa att utbildningen kommer att ge studenterna goda förutsättningar att nå målen.

Säkring av utbildningens kvalitet

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Det finns ett kvalitetssäkringssystem som garanterar utbildningens framtida kvalitet.